

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU
MERKEZ HAKEM KURULU
TEŞKİLATLANMA, ÇALIŞMA PRENSİPLERİ VE
GÖREVLERİ İLE İLGİLİ
TALİMAT

AMAÇ

Madde 1. TFF Ana Statüsü'nde tanımlanan Merkez Hakem Kurulu'nun görevlerini, yetkilerini, teşkilât yapısını ve çalışma prensiplerini belirlemektir.

KAPSAM

Madde 2. Bu Talimat, Merkez Hakem Kurulu'nu, Bölgesel Hakem Kurulları'nı, İl ve İlçe Hakem Kurullarını, hakemleri ve diğer ilgilileri kapsar.

DAYANAK

Madde 3. Bu Talimat, Türkiye Futbol Federasyonu Ana Statüsü hükümlerine göre düzenlenmiştir.

KISALTMALAR VE TANIMLAR

Madde 4. Bu Talimat'ta yer alan;

- a) TFF : Türkiye Futbol Federasyonu'nu
b) YÖNETİM KURULU : Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu'nu,
c) MHK : Merkez Hakem Kurulu'nu,
d) FUTBOL SEZONU : Birinci transfer ve tescil döneminin başlangıcı ile ligin son müsabakasının oynandığı tarih arasındaki, Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu'nca belirlenerek ilan edilen dönemi,
e) BHK : Bölgesel Hakem Kurulu'nu
f) İHK : İl - İlçe Hakem Kurulu'nu,
g) HAK : Hakem Atama Komisyonu'nu,
h) EPAK : Eğitim Planlama ve Araştırma Komisyonu'nu
ı) HGTEK : Hakem, Gözlemci ve Temsilci Eğitim Kurulu'nu
i) GTK : Gözlemciler ve Temsilciler Kurulu'nu
k) İLES : İl Eğitim Sorumlusu'nu
l) TFFHGD : Türkiye Faal Futbol Hakemleri ve Gözlemcileri Derneği'ni,
m) FUTSAL : Salon Futbolu'nu
n) PF : Plaj Futbolu'nu
o) HİF : Herkes İçin Futbol'u
- ifade eder.

MERKEZ HAKEM KURULU'NUN KURULUŞU

Madde 5. TFF Ana Statüsü'nde belirtildiği şekilde, TFF Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulu'nun onayı ile faal hakemliğini Genel Kurul tarihinden bir yıl ve daha öncesinde bırakmış olanlar arasından, biri başkan olmak üzere dokuz asil ve dokuz yedek üyeden oluşur. Görevlerinde bağımsız üyeler kendi aralarında bir başkan vekili, bir raportör ile çalışmalarını yürütmek üzere bir HAK başkanı ve EPAK başkanı seçer.

MERKEZ HAKEM KURULU'NUN ÇALIŞMA PRENSİPLERİ

Madde 6. MHK ayda en az dört kez salt çoğunlukla toplanır. Kararlar salt çoğunlukla alınır. Oyların eşitliği hâlinde başkanın oyu iki oy sayılır.

Merkez Hakem Kurulu; hakemlerle ilgili talimatları uygulamak, Federasyon tarafından organizasyonu yapılan veya izin verilen tüm müsabakalara hakem, yardımcı hakem ve 4.hakemlerin atamalarını yapmak, bunlarla ilgili raporlar ile evrakları incelemek vb. konuları görüşmek üzere toplantılar yapar.

Merkez Hakem Kurulu Başkan ve üyelerine Federasyon Yönetim Kurulu tarafından tespit olunacak miktarda Huzur Hakkı ödenir. Kurul Başkanı bütün iş günlerinde görevli olup toplantı dışındaki her gün için kendisine yarım huzur hakkı verilir. Kurulun aylık toplantı sayısı için herhangi bir sayı sınırlaması olmamakla birlikte, üyelere ödenecek huzur hakkı tutarı her ay için altı toplantıya karşılık gelecek tutarı aşamaz. Kurul Başkanı bu sınırlamadan müstesnadır.

MHK'nın bütün sekretarya hizmetleri TFF Genel Sekreterliği'ne bağlı ilgili birimler ile birlikte yürütülür.

MERKEZ HAKEM KURULU'NUN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 7. MHK'nın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Hakemlerin ve eğitimcilerin ulusal geliştirme programını çağdaş düzeye getirmek ve uygulamak, stratejik planı hazırlamak ve hakemlerin kariyer planlamasını yaparak uygulamak,
- b) MHK'nın yıllık planını hazırlamak ve bütçesi ile ilgili görüşlerini Yönetim Kurulu onayına sunmak,
- c) MHK'nın Teşkilâtlanma, Çalışma Prensipleri ve Görevleri ile ilgili Talimat'ta gereken değişiklik önerilerini Yönetim Kurulu onayına sunmak,
- d) FIFA, UEFA veya TFF tarafından organize edilen ve/veya onaylanan her türlü futbol müsabakasına hakem, yardımcı hakemler ve gerektiğinde dördüncü hakem atamalarını HAK aracılığı ile yapmak ve gerekli gördüğü durumlarda müsabaka hakemlerini, MHK üyelerine ayrıca izletmek,
- e) Hakemlerin eğitilmesi, bunların klasman ve ünvanlara ayrılması, yükseltme ve indirme şartlarının belirlenmesi ile diğer konularla ilgili gerekli iç talimatları hazırlamak, değişiklikleri yapmak, Yönetim Kurulu onayına sunmak,
- f) Hakemlerin eğitimi ile ilgili ana prensipleri saptamak ve ilgili kurullar ile iletişim kurarak işbirliğini sağlamak,
- g) FIFA hakem ve yardımcı hakem adaylarını tespit etmek, Yönetim Kurulu onayına sunmak,
- h) Atama yetkisi ulusal federasyonlara bırakılan uluslararası müsabakalarda, görevlendirilecek hakem, yardımcı hakemler ve dördüncü hakemi tespit etmek ve isimlerini Yönetim Kurulu onayına sunmak,
- i) Her yıl hakem ve yardımcı hakemlerin klasman ve kadrolarını belirleyerek, yönetim kurulu onayına sunmak,
- j) MHK üyeleri, MHK'nın oluşturacağı kurullar, alt kurullar, komisyonlar ile hakemlere ve eğitimcilere ödenecek tazminat, harcırah ve yolluk miktarlarını tespit etmek ve ilgili iç talimatı hazırlayarak Yönetim Kurulu onayına sunmak,
- k) Müsabakalardaki teknik anlaşmazlıkları, oyun kuralları açısından çözüme bağlamak,
- l) Hukuki sonuçlar doğurabilecek kararlarını Yönetim Kuruluna sunmak,
- m) Cezayı gerektirecek durumlarda hakemleri ve eğitimcileri Disiplin Kurulu'na gönderilmek üzere Yönetim Kurulu'na sevk etmek,
- n) Bölgesel hakem kurullarını atamak ve gerektiğinde görevden almak,
- o) İl ve İlçe hakem kurullarını atamak ve gerektiğinde görevden almak,
- p) Profesyonel bölgesel eğitim sorumlularını HGTEK'e teklif etmek,

- r) Madde 5 ve 11’de belirtilen alt kurullar ve komisyonları kurmak, alt kurul ve komisyonlara teklif edilebilecek üyeleri değerlendirmek ve onaylamak,
- s) Yönetim Kurulu ile ilişkileri, Yönetim Kurulu’nun belirlediği üye ile koordine etmek, ilgili Yönetim Kurulu Üyesine her türlü bilgi ve belgeyi sunmak,
- t) Kanun’da tanımlanan TFFHGD ile teknik ve sosyal işbirliğini kurmak,
- u) Hakemlerin ve eğitimcilerin sosyal güvenlikleri amacı ile fon oluşturmak ve bu amaçla yardımlaşma sandığı işlemlerini yürütmek,
- v) Kulüplerin, spor basını ve kamuoyunun futbol oyun kurullarındaki değişikliklerden haberdar olmasını sağlamak ve eksikliklerin giderilmesi amacıyla bilgilendirme yapmak, talepler doğrultusunda eğitim programları planlamak,
- y) GTK ve HGTEK ile koordineli çalışmak,
- z) Futsal, Plaj Futbolu ve Herkes İçin Futbol organizasyonlarında görev alacak hakemleri belirlemek, bu hakemlerin eğitimine ilişkin diğer birimlerle işbirliği içerisinde bulunmak ve gereğini yerine getirmek üzere alt kurullara yetki vermek.

MERKEZ HAKEM KURULU BAŞKANI’NIN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 8. MHK başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) MHK toplantılarına başkanlık etmek,
- b) MHK adına basına demeç vermek veya bu konuda bir üyeyi görevlendirmek,
- c) Gerekli gördüğü durumlarda komisyonlara başkanlık etmek,
- d) İç talimatlarda belirtilmiş hususlarda MHK üyelerine görev vermek.

MERKEZ HAKEM KURULU BAŞKAN VEKİLİ’NİN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 9. MHK başkan vekilinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) MHK başkanının katılmadığı MHK toplantılarına başkanlık etmek,
- b) MHK başkanının olmadığı durumlarda 8. maddede belirtilen görev ve yetkileri üstlenmek.

MERKEZ HAKEM KURULU RAPORTÖRÜ’NÜN GÖREV VE YETKİLERİ

Madde 10. MHK raportörünün görev ve yetkileri şunlardır:

- a) MHK başkanı ile koordineli olarak toplantı gündemini hazırlamak,
- b) Toplantıda alınan kararları tutanağa geçirmek,
- c) Kararların kurullara, komisyonlara, hakemlere, eğitimcilere ve kamuoyuna duyurulmasını sağlamak,
- d) MHK’nın sekreteryaya hizmetlerini koordine etmek.

ALT KURULLAR VE KOMİSYONLAR

Madde 11. MHK; TFF Ana Statüsü’nde tanımlanan görevleri daha etkin bir şekilde yerine getirebilmek için, madde 5’te belirtilen ve gerekli gördüğü alt kurul ve komisyonları kurar.

- a) Alt Kurulların Başkan ve üyeleri, MHK tarafından atanır.
- b) Komisyon Başkanları, MHK tarafından seçilir. Komisyonların alacakları kararlarda MHK’nın onayı gerekir.

Komisyon üyeleri, MHK üyeleri arasından veya oluşturulan komisyonların başkanlarınca dışarıdan önerilir ve MHK tarafından atanır. Madde 5’te belirtilen komisyonlar, bölgeler bazında teşkilatlanabilir. Komisyonların, teşkilatlanmaları, başkanların ve üyelerin görev ve sorumlulukları ve komisyonlar ile ilgili diğer hususlar iç talimat ile belirlenir.

BÖLGESEL HAKEM KURULLARI

Madde 12. Bölgesel Hakem Kurulları, bölgesinde bulunan İHK’nın önerdiği hakemleri izler, MHK’nın yetki verdiği müsabakalara bu hakemleri atar, İHK ile MHK arasında gerekli koordinasyonu sağlar.

- a) TFF bölgesel dağılımı esas olmak üzere her bölgede BHK oluşturulur.
- b) BHK bir başkan ve iki üyeden oluşur. MHK bölgenin coğrafi şartlarını, İl ve hakem sayılarını dikkate alarak üye sayısını arttırabilir.
- c) BHK başkanı ve üyeleri tercihen Süper Lig’de hakem olarak görev yapmış hakemler arasından; en az bir üye ise Süper Lig’de yardımcı hakemlik görevi yapmış hakemler arasından belirlenir.
- d) BHK’nın çalışma prensipleri, görev ve yetkileri ile üyelerin nitelikleri iç talimat ile belirlenir.
- e) MHK çalışma şekilleri ve tutumlarının kendi direktiflerine uymadığını tespit ettiği herhangi bir BHK’yı kısmen veya tamamen görevden alabilir. Kurulların istifaları veya MHK’nın geçici atama yapmadığı hallerde yeni kurul atanıncaya kadar bu kurullar göreve devam eder.
- f) BHK’nın görev süresi iki yıl ve her halükarda atamasını yapan MHK’nın görev süresi ile sınırlıdır.

İL VE İLÇE HAKEM KURULLARI

Madde 13. İl ve İlçe hakem kurulları madde 7/d’de belirtilen müsabakaların dışında kalan ve MHK’nın yetkilendirdiği müsabakaların hakem tayinlerini yapar.

- a) Her İlde bir İHK oluşturulur. Gerekli olduğu takdirde MHK İlçelerde de İlçe Hakem Kurulu oluşmasına karar verebilir.
- b) İHK, MHK tarafından atanan hakem kökenli üyelerden oluşur.Yeterli sayıda hakem kökenli üye bulunmadığı takdirde, MHK gerekli atamaları dışarıdan yapabilir.
- c) İl ve İlçe hakem kurullarında görev alacak olanların, disiplin talimatı uyarınca bir defada üç ay, toplam altı aydan fazla ceza almamış olmaları zorunludur.
- d) İl ve İlçe hakem kurullarında görev alacak olanlar; faal futbol hakemi, futbolcu temsilciliği ve bünyesinde futbol branşı olan kulüplerde yöneticilik, antrenörlük, teknik direktörlük, masörlük görevinde bulunamazlar.
- e) İHK bir Başkan ve 150’ye kadar lisanslı ve vizeli hakemi olan İllerde 4, 150’den fazla 300’den az lisanslı ve vizeli hakemi olan İllerde 6, 300’den fazla lisanslı ve vizeli hakemi olan İllerde 8 üyeden oluşur.
- f) Hakem kurulları, kendi aralarından bir Başkan vekili ve bir Hakem Atama Sorumlusu (HAS) ile bir Raportör seçer.
- g) MHK gerekli gördüğü İllere en az bir İl Eğitim Sorumlusu belirler.
- h) İl ve İlçe hakem kurullarının çalışma prensipleri, görev ve yetkileri ile üyelerin nitelikleri iç talimat ile belirlenir.
- ı) MHK, çalışma şekil ve usulünün direktiflerine uymadığını tespit ettiği herhangi bir İHK’yı kısmen veya tamamen görevden alabilir. Kurulların istifaları veya MHK’nın geçici atama yapmadığı hallerde yeni kurul seçilinceye kadar bu kurullar göreve devam eder.
- j) İHK’nın görev süresi iki yıl ve her halükarda atamasını yapan MHK’nın görev süresi ile sınırlıdır.

HAKEM VE YARDIMCI HAKEM ÜNVAN, KLASMAN VE KADROLARI

Madde 14. Hakem ve yardımcı hakemlerle ilgili ünvan, klasman tespiti ile kadrolar arası geçişin kural, prensip ve yöntemleri MHK tarafından Futbol Sezonu başında belirlenerek Yönetim Kuruluna sunulur. TFF Resmi İnternet Sitesi (www.tff.org) adresi ve/veya İl ve İlçe Hakem Kurulları vasıtasıyla duyurulmak suretiyle ilgililere tebliğ edilir.

HAKEMLERİN LİSANS VE VİZELERİ

Madde 15. Yönetim Kurulu’nun düzenleyeceği tüm müsabakalarda lisanslı hakem, yardımcı hakemler ve gerektiğinde dördüncü hakem; seminer ve kurslarda da lisanslı eğitimciler görev yapar (Futbol Müsabaka Talimatının ilgili hükümleri saklıdır).

Hakem lisanslarının her yıl 1 Nisan - 31 Mayıs tarihleri arasında vizeleri yapılır. MHK bu tarihlerde değişiklik yapabilir. Lisanslar yalnızca vize edildikleri sezon için geçerli olup, vizesini yaptırmayanlar hakemlik yapamazlar. Ancak, belgelendirilmiş mazeretlerin MHK tarafından takdiri hali saklıdır.

Hakemlerin vizesi için aşağıdaki koşullar aranır:

- a) Resmi Sağlık Kurumu'nun Sağlık Kurulu'ndan kurul raporu almak,
- b) Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği vize bedelini yatırmış olmak,
- c) Özel Atletik Test, Fiziksel Yeterlilik Testleri veya Cooper Testleri'nde ve MHK'nın İHK aracılığıyla uygulayacağı sınavlarda başarılı olmak (İl Hakemleri, Salon Futbolu, Plaj Futbolu ve Herkes İçin Futbol Hakemleri).

HAKEM UNVANLARINDA ANA PRENSİPLER

Madde 16. Hakemlerin klasmanlarda yükselme ve inmeleri, iç talimat hükümlerine göre yapılır.

TFF Disiplin Kurulu tarafından bir defada üç ay, toplamda altı aydan fazla süreyle ceza alan ve haklarında ceza kararı kesinleşen hakemler başkaca bir karara gerek olmaksızın hakemlik unvanlarını kaybederler.

MERKEZ HAKEM KURULU'NUN LİSANS İPTAL TALEBİ

Madde 17. MHK, TFF'den aşağıdaki şartları taşıyan hakem ve eğitimcilerin lisanslarının iptalini talep edebilir;

- a) Geçerli mazereti olmadan ısrarlı olarak görev kabul etmeyen,
- b) Müsabaka sonuçlarını etkileyecek girişimlerde bulunan,
- c) Sosyal yaşamı ve davranışları ile futbol camiasını küçük düşürecek tutum sergileyen,
- d) Yüz kızartıcı suçlardan kesin hüküm giyen, hakem ve eğitimciler.

Bu hususta nihai kararı vermeye Yönetim Kurulu yetkilidir.

MERKEZ HAKEM KURULU'NUN TEŐKİLÂTLANMASI

Madde 18. MHK'nın teşkilâatlanması, ilişikteki şemaya uygun şekilde gerçekleştirilir. Şemada belirtilen ünvan ve görevler bu Talimat'ta veya iç talimatlarda belirtilir.

İÇ TALİMATLAR

Madde 19. Tüm iç talimatlar, MHK tarafından hazırlanır ve Yönetim Kurulu'nun onayı ve TFF Resmi İnternet Sitesi (www.tff.org) adresinde yayınlanmak suretiyle yürürlüğe girer.

TALİMATLARDA YER ALMAYAN HUSUSLAR

Madde 20. Yönetim Kurulu, Merkez Hakem Kurulu Teşkilâatlanma Çalışma Prensipleri ve Görevleri ile İlgili Talimat ile MHK'nın hazırladığı iç talimatlarda yer almayan hususlar hakkında karar vermeye yetkilidir.

YÜRÜTME

Madde 21. Bu Talimatı, Türkiye Futbol Federasyonu yürütür.

YÜRÜRLÜK

Madde 22. Bu Talimat, Yönetim Kurulu'nun onayı ve TFF Resmi İnternet Sitesi (www.tff.org) adresinde yayınlanmak sureti ile yürürlüğe girer.

**MERKEZ HAKEM KURULU
TEŞKİLATLANMA ŐEMASI**

BAŞKAN

Başkan Vekili Raportör HAAK EPAK ÜYE ÜYE ÜYE ÜYE

MHK

Bölge Sorumlusu

BHK Başkanı

Bölge Eđt. Sorumlusu

İHK Başkanı

Hakem Atama

Sorumlusu